

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

tirsdag 21. september 2010 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Grenseveien 88

Kart I

Sak	Side
65/10 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 26.08.2010.....	2
66/10 Rapport 19/2010 Produktivitet og styringsinformasjon i pedagogisk- psykologisk tjeneste.....	2
67/10 Rapport 17/2010 Oslo kommunes rehabiliteringssenter i Altea.....	3
68/10 Rapport 20/2010 Ti år med Gericca	5
69/10 Oppfølging av rapport 7/2008 Kjøp av hjemmehjelpstjenester fra private leverandører	7
70/10 Oppfølging av rapport 12/2008 resultater, undervisning og ledelse ved Haugenstua skole.....	8
71/10 Foreløpig innberetning om økonomiske misligheter ved et sykehjem under Sykehjemsetaten.....	9
72/10 Ny instruks for saksbehandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter	10
73/10 Endelig innberetning av mislighetssak.....	12
74/10 Restanseliste for kontrollutvalgets saker pr 31.08.2010	13
75/10 Foreløpig innberetning om misligheter ved en skole	13

65/10

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 26.08.2010

Protokollen følger vedlagt

66/10

Rapport 19/2010 Produktivitet og styringsinformasjon i pedagogisk-psykologisk tjeneste

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomført en forvaltningsrevisjon av produktivitet og styringsinformasjon i pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT). Undersøkelsen er utført etter kontrollutvalgets vedtak om forvaltningsrevisjonsprosjekter, 25.08.2009 sak 69. Den tilhører fokusområdet *Virksomhetsstyring*, jf bystyrets vedtak om *Overordnet plan for forvaltningsrevisjon* 18.06.2008, sak 259.

Bakgrunnen for undersøkelsen var at det i flere år hadde vært mange saker på venteliste i PPT, og at saksbehandlingstiden var lang. Hovedproblemstillingen var å vurdere om PPT har tilfredsstillende produktivitet og tilfredsstillende skriftlig styringsinformasjon om produktivitet. I tillegg er det gjennomført en IT-revisjon av PPTs klientregistreringssystem Dagny.

I PPTs styringsdialog med Utdanningsetaten ble det gitt en god del informasjon om produksjonen i PPT, hovedsakelig om klientsaker, men det ble i mindre grad gitt informasjon om produktiviteten. Etter Kommunerevisjonens vurdering var det ikke tilfredsstillende skriftlig styringsinformasjon om produktivitet i PPT. Kommunerevisjonen ser samtidig at det er krevende å etablere gode indikatorer for produktivitet i PPT.

Nærmere tre fjerdedeler av alle klientsaker i PPT hadde en saksbehandlingstid på mer enn tre måneder. Forvaltningslovens krav om at alle saker skal behandles og avgjøres uten *ugrunnet opphold* var, etter Kommunerevisjonens vurdering, ikke innfridd for skoleåret 2008/09. Det har imidlertid vært en sterk nedgang i registrert saksbehandlingstid de siste årene, og nedgangen ser ut til å fortsette. Det er samtidig viktig å presisere at en ikke ubetydelig andel av denne nedgangen skyldes endrede registreringsrutiner.

Kommunerevisjonen har sammenlignet ulike produktivetsindikatorer for de seks PPT-kontorene, og funnet store variasjoner. Undersøkelsen ga imidlertid ikke grunnlag for å fastslå om variasjonene skyldes ulik produktivitet ved kontorene. Variasjonene kunne også skyldes svakheter ved styringsinformasjonen, ulike måter å jobbe systemrettet på, samt ulik prioritering av oppgaver.

Det var etablert et styringssystem rundt klientregistreringssystemet Dagny, men systemet ble ikke i tilstrekkelig grad vedlikeholdt. Det var derfor mangler på kritiske områder som risikostyring, tilgangsadministrasjon og endringshåndtering.

Rapporten ble oversendt byråden for kultur og utdanning og Utdanningsetaten til uttalelse. Byråden uttaler at det forutsettes at etaten viderefører det igangsatte arbeidet for å avvikle

ventelister og redusere saksbehandlingstid. Utdanningsetaten uttaler at den anser at anbefalingene fra Kommunerevisjonen understøtter det pågående arbeidet for å øke faglig kvalitet og produksjon i PPT, og at etaten vil forsterke innsatsen på de områdene som særlig omtales. Utdanningsetaten redegjør nærmere for tiltak som knytter seg til enkelte av rapportens anbefalinger.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 19/2010 *Produktivitet og styringsinformasjon i pedagogisk-psykologisk tjeneste* viser at det har vært en sterk nedgang i saksbehandlingstiden i PPT de siste årene, men at forvaltningslovens krav om at alle saker skal behandles og avgjøres uten ugrunnet opphold ikke var innfridd for skoleåret 2008/09.

Kontrollutvalget vil peke på viktigheten av at Utdanningsetaten utarbeider konkrete mål for PPT, for i større grad å kunne måle PPTs resultater opp mot overordnede målsettinger, samt at Utdanningsetaten vurderer å videreutvikle resultatindikatorer som gjør det mulig å vurdere produktiviteten i PPT.

Kontrollutvalget forutsetter at Utdanningsetaten korrigerer mangler ved klientregistreringssystemet i PPT på kritiske områder som risikostyring, tilgangsadministrasjon og endringshåndtering.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 19/2010 *Produktivitet og styringsinformasjon i pedagogisk-psykologisk tjeneste* til orientering.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.09.2010 m/vedlegg

67/10

Rapport 17/2010 Oslo kommunes rehabiliteringssenter i Altea

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har undersøkt Oslo kommunes forsøk på å etablere eget rehabiliteringssenter i Altea, Spania. Kommunerevisjonen har sett nærmere på organiseringen av investeringsprosjektet og styringsinformasjon/styringsdialog, kontrollert regnskapsbilag og vurdert verdisikring, kartlagt det videre arbeidet med korrupsjonssaken og vurdert områder med risiko for misligheter. Undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget 26.01.2010 (sak 4).

Undersøkelsens hovedfunn er som følger:

Kommunerevisjonen stiller spørsmål ved den informasjonen som ble gitt om status for Alteaprojektet i Omsorgsbyggs årsmelding for 2007. I årsmeldingen er det brukt

formuleringer som kan forstås slik at byggeprosjektet var igangsatt, men ikke ville bli ferdigstilt første halvår 2008.

Omsorgsbygg og berørte byrådsavdelinger hadde gjennom siste halvår 2008 kunnskap om at Alteaprojektet hadde støtt på vesentlige problemer. Men utfordringene i prosjektet kommer ikke klart til uttrykk i årsmeldingen fra Omsorgsbygg for 2008 og heller ikke i byrådets årsberetning.

Viktig informasjon om problemer med prosjektet, ble gitt av nåværende byråd for helse og eldreomsorg i bystyrets spørretime i april 2008 og til finanskomiteen gjennom to notater fra tidligere byråd for byutvikling. Det første notatet er datert 15.12.2008 og er stilet til komitéens arbeidsutvalg. Det andre notatet er datert 25.03.2009.

Under helse og sosialkomiteens og bystyrets behandling av årsmeldingen fra Omsorgsbygg for 2008, ble det med utgangspunkt i en rekke spørsmål til meldingen, gitt svar som gav relativt godt innblikk i utfordringene med Alteaprojektet.

Samlet sett mener Kommunerevisjonen at styringsinformasjonen i tertialrapporter og årsberetninger/årsmeldinger for 2007 og 2008 med fordel kunne ha gitt et mer fyllestgjørende og enhetlig bilde av utfordringene i Alteaprojektet.

Når det gjelder organiseringen av investeringsprosjektet, har Kommunerevisjonen pekt på at rolleblanding mellom det spanske selskapet og foretaket kan gi grunnlag for påstander om inhabilitet og overstyring av selskapet og øke risikoen for at kreditorer på visse vilkår gjør sine krav gjeldende direkte overfor Omsorgsbygg Oslo KF (gjennomskjæringssøksmål). Kommunerevisjonen har i tillegg pekt på at den organisatoriske løsningen med prosjektleder som arbeidet både for Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester og Omsorgsbygg, var uheldig.

Basert på kontroll av utvalgte regnskapsbilag for Alteaprojektet, mener Kommunerevisjonen at Omsorgsbygg bør avklare det økonomiske mellomværendet mellom det spanske selskapet og foretaket, og likeledes avklare dekning av fremtidige utgifter som måtte påløpe i selskapet. Til spørsmålet om sikring av verdier i det spanske selskapet, mener Kommunerevisjonen at det kan settes en frist for salget av tomt. Det vil kunne forebygge at nye risikoer oppstår.

Kommunerevisjonen har undersøkt om det kan ha forekommet misligheter ved Omsorgsbyggs håndtering av Alteaprojektet, men har ikke avdekket misligheter.

Byrådsavdeling for finans og næring, Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester, Byrådsavdeling for byutvikling og Omsorgsbygg Oslo KF har kommentert rapporten. I brevene vises det til ulike tiltak som vil kunne bidra til å sikre kommunens verdier i det spanske selskapet som eier tomten, at det ryddes i det økonomiske mellomværendet mellom foretaket og selskapet og at eventuelle fremtidige prosjekter vil bli mer hensiktsmessig organisert. Det fremgår videre at utgifter som påløper hos selskapet og som Omsorgsbygg skal dekke, vil bli belastet driftsregnskapet for foretaket.

Etter at den endelige rapporten var sendt kontrollutvalget for behandling mottok Kommunerevisjonen 20.08.2010 en e-post med et notat fra kontrollutvalgsmedlemmet Berit Jagman (Rødt). Av hensyn til den etterfølgende behandlingen av rapporten i komité og

eventuelt i bystyret, valgte Kommunerevisjonen å gjøre mindre presiseringer/justeringer av formidlingsmessig art.

Kommunerevisjonen har presisert ytterligere hva vi ikke har undersøkt. Undersøkelsen omfatter ikke anskaffelser, ei heller spørsmålet om regelbrudd ved anskaffelser. Dette skal nå framgå klart også av hovedbudskap og sammendrag og ikke bare av rapportens kapitler slik tilfellet var i første opplag av rapporten.

Kommunerevisjonen har videre presisert hvilken tidsperiode vi særlig har lagt vekt på i undersøkelsen av styringsinformasjon/styringsdialog. Det er perioden 2007-2009. Kommunerevisjonen har også supplert rapportens punkt om mangelfull informasjon til bystyret om premissene for å heve kjøpet av tomt med en forklarende fotnote. Kommunerevisjonen har dessuten korrigert to datoangivelser.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har ved behandling av rapport 17/2010 *Oslo kommunes rehabiliteringssenter i Altea* merket seg at berørte byråder og Omsorgsbygg Oslo KF har iverksatt og vil iverksette tiltak som vil kunne bidra til å sikre kommunens verdier i det spanske selskapet som eier tomten, at det ryddes i det økonomiske mellomværendet mellom foretaket og selskapet og at eventuelle fremtidige prosjekter vil bli mer hensiktsmessig organisert.

Kontrollutvalget har også merket seg at viktig informasjon om problemer med Alteaprojektet, ble gitt av nåværende byråd for helse og eldreomsorg i bystyrets spørretime i april 2008 og senere til finanskomiteen gjennom to notater fra tidligere byråd for byutvikling. Men kontrollutvalget mener at Omsorgsbygg Oslo KF og byrådet burde ha sørget for å gi et mer fyllestgjørende og enhetlig bilde av utfordringene i Alteaprojektet i tertialrapporter og årsberetninger/årsmeldinger for 2007 og 2008.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 09.09.2010 m/vedlegg

68/10

Rapport 20/2010 Ti år med Gerica

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har undersøkt aspekter ved Oslo kommunes innføring og implementering av Gerica som IKT-sektorsystem i pleie- og omsorgssektoren. Kommunerevisjonen har sett nærmere på hva satsingen på Gerica har kostet, hva kommunen har fått ut av satsingen - om målene er nådd, og hva som gjenstår før Gerica brukes og

fungerer som opprinnelig forutsatt. Kommunerevisjonen har også vurdert om det er gjort nok for å bøte på mangler ved innføringen av sektorsystemet. Undersøkelsen ble vedtatt av kontrollutvalget 20.01.2009 (sak 3). Prosjektet tilhører området "virksomhetsstyring" i overordnet plan for forvaltningsrevisjon som ble vedtatt av bystyret 18.06.2008 (sak 259).

Undersøkelsens funn er i hovedtrekk som følger:

Basert på Kommunerevisjonens anslag kostet satsingen på Gerica Oslo kommune 274 millioner kroner i perioden 2002-2008. Kostnadene for 2008 var estimert til 63 millioner kroner.

Gerica er etablert som et sektorsystem for pleie- og omsorgssektoren med felles database. Funksjonaliteten i systemet var betydelig videreutviklet og utvidet i perioden, og bruken har økt betydelig i perioden etter 2003, men det gjensto fremdeles utfordringer:

- Det var utfordringer knyttet til infrastrukturen, både når det gjaldt tilgjengeligheten til datautstyr på tjenestestedene og overføringskapasitet som medførte gjennomgående problemer med svartider. Funksjonalitet knyttet til utveksling og overføring av informasjon internt gjennom håndholdte terminaler var under utprøving og innføring. Funksjonalitet knyttet til utveksling av informasjon med andre aktører som helseforetak og fastleger var betydelig forsinket på grunn av forhold som primært synes å ligge utenfor Oslo kommune.
- Gerica var ikke fullt ut tatt i bruk av de stillingskategoriene som skulle ha benyttet det.
- Kunnskapen om den faktiske bruk av sektorsystemet var mangelfull og ikke systematisert.
- Bruken av Gerica var ikke enhetlig, noe som kan resultere i svakheter i styringsinformasjonen fra Gerica og også kan resultere i at pasientjournalføringen ikke er tilfredsstillende.

Samlet sett mener Kommunerevisjonen at mye er gjort for å få sektorsystemet på plass og tilpasset kommunens behov. Men utfordringene er fremdeles betydelige, særlig knyttet til infrastrukturens kapasitet og omfanget av og kvaliteten på bruken av sektorsystemet. Etter Kommunerevisjonens vurdering er det behov for tiltak hvis sektorsystemet skal gi den gevinst byrådet forutsatte ved vedtaket om innføring av sektorsystemet i 2002.

Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester og Sykehjemsetaten har varslet relevante tiltak i forhold til rapportens anbefalinger.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 20/2010 *Ti år med Gerica* viser at mye er gjort for å få Gerica på plass som sektorsystem, men at det fremdeles er utfordringer knyttet til infrastrukturkapasiteten, kompetansen på Gerica og den faktiske bruken av systemet.

Å sikre tilstrekkelig infrastrukturkapasitet er en kritisk faktor for tilfredsstillende bruk av Gerica. Kontrollutvalget har særlig merket seg at det helhetlige arbeidet som pågår i kommunen knyttet til IKT-infrastruktur, skal bidra til å sikre infrastrukturkapasiteten til sektorsystemet Gerica, og at dette arbeidet har et tidsperspektiv ut 2012.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 20/2010 *Ti år med Gerica* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstillinger datert 10.09.2010 m/vedlegg

69/10

Oppfølging av rapport 7/2008 Kjøp av hjemmehjelpstjenester fra private leverandører

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak av 26.01.2010 (sak 5) er det gjennomført en oppfølgingsundersøkelse etter Kommunerevisjonens rapport 7/2008 *Kjøp av hjemmehjelpstjenester fra private leverandører - anskaffelse, kontroll og tilrettelegging*.

I rapport 7/2008 ble det konkludert med at anskaffelsene av hjemmehjelpstjenester fra private leverandører var tilfredsstillende ivaretatt, men at verken Bydel Alna eller Helse- og velferdsetaten hadde ivaretatt kontroll med leverandørene på en tilfredsstillende måte og i samsvar med bystyrets vedtak. Det ble videre pekt på mangler ved pasient- og tjenesteregistreringene i Gericca og IPLOS (Individbasert statistikk for pleie og omsorgstjenesten i kommunene).

Oppfølgingsundersøkelsens fokus har vært om Bydel Alna, Helse- og velferdsetaten og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har iverksatt tiltak i tråd med det de meldte i sine uttalelser til rapport 7/2008, og i tråd med vedtak i kontrollutvalget og helse- og sosialkomiteen.

Oppfølgingsundersøkelsen viser at Bydel Alna, Helse- og velferdsetaten og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har iverksatt tiltak i tråd med det som ble varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen. Tiltakene vil etter Kommunerevisjonens vurdering kunne bidra til en forbedret kontroll og oppfølging av private leverandører av hjemmehjelpstjenester.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at oppfølgingsundersøkelsen etter Kommunerevisjonens rapport 7/2008 *Kjøp av hjemmehjelpstjenester fra private leverandører - anskaffelse, kontroll og tilrettelegging* viser at Bydel Alna, Helse- og velferdsetaten og Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har iverksatt tiltak i tråd med det som ble varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen, og konstaterer at tiltakene vil kunne bidra til en forbedret kontroll og oppfølging av private leverandører av hjemmehjelpstjenester.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen etter Kommunerevisjonens rapport 7/2008 2008 *Kjøp av hjemmehjelpstjenester fra private leverandører - anskaffelse, kontroll og tilrettelegging* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 01.09.2010

70/10

Oppfølging av rapport 12/2008 resultater, undervisning og ledelse ved Haugenstua skole

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen gjennomførte i 2008 en forvaltningsrevisjon av kvalitet ved Haugenstua skole, jf. rapport 12/2008 *Resultater, undervisning og ledelse ved Haugenstua skole*. Rapporten pekte på forbedringsmuligheter mht. faglige resultater, tilpasset opplæring, fagplanarbeidet, lærernes erfaringslæring, foreldremedvirkning, lærernes kompetanse og rekruttering av lærere.

Skolen varslet at den skulle se Kommunerevisjonens konklusjoner og anbefalinger i rapport 12/2008 i sammenheng med skolens strategiske plan og etablere en tiltaksplan knyttet til Kommunerevisjonens anbefalinger. Utdanningsetaten varslet at den gjennom styringsdialogen skulle følge opp avdekkede svakheter med skolens ledelse. Byråden for kultur og utdanning forutsatte at Utdanningsetaten gjennom sin styringsdialog med skolen så til at nødvendige tiltak ble iverksatt i forhold til svakheter som Kommunerevisjonen pekte på i rapporten.

Kommunerevisjonen har nå gjennomført en oppfølgingsundersøkelse, jf. vedtak i kontrollutvalget 26.01.2010, sak 5. Oppfølgingsundersøkelsen viser at det er iverksatt tiltak knyttet til samtlige av Kommunerevisjonens anbefalinger gitt i rapport 12/2008. Tiltakene er egnet til å imøtekomme anbefalingene. Kommunerevisjonen vil særlig fremheve rekrutteringstiltakene, men også andre tiltak er av stor betydning.

Skolens resultater målt ved karaktergjennomsnitt og elevundersøkelser viser at skolen fortsatt må prioritere sitt forbedringsarbeid.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kommunerevisjonens oppfølging av rapport 12/2008 *Resultater, undervisning og ledelse ved Haugenstua skole* viser at det er iverksatt en rekke relevante tiltak for å møte påpekte utfordringer vedrørende faglige resultater, tilpasset opplæring, fagplanarbeidet, lærernes erfaringslæring, foreldremedvirkning, lærernes kompetanse og rekruttering av lærere. Skolens resultater målt ved karaktergjennomsnitt og elevundersøkelser viser samtidig at skolen fortsatt må prioritere sitt forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget tar oppfølgingsundersøkelsen av rapport 12/2008 *Resultater, undervisning og ledelse ved Haugenstua skole* til orientering.

Saken sendes kultur- og utdanningskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.09.2010

71/10

Foreløpig innberetning om økonomiske misligheter ved et sykehjem under Sykehjemsetaten

Saken gjelder:

En kjøkkensjef ved et sykehjem har innrømmet å ha underslått kr 26 038,- fra kantinen vedkommende hadde ansvaret for.

Ukeoppgjør, dvs. penger, bilag og kasseruller for ukene 6 til og med 37 i 2009 hadde blitt liggende i safen på sykehjemmet. Driftsleder som hadde ansvaret for kontrollen av oppgjørene og leveringen i banken, hadde ikke utført disse oppgavene i perioden fra februar fram til vedkommende ble sykemeldt fra 06.05.2009.

Den manglende oppfølgingen av kasseoppgjørene i 2009 ble først tatt tak i 28.09.2009 da en økonomikonsulent og institusjonssjefen gikk gjennom kasseoppgjørene. Gjennomgangen viste at det manglet penger for mange uker. For ukene 12 til og med 27 i 2009 manglet dessuten bilag og kasseruller. Pengene som er borte, utgjør et vesentlig høyere beløp enn det kjøkkensjefen har innrømmet underslag av. Sykehjemsetatens undersøkelser har ikke avdekket størrelsen på beløpet eller hva som har skjedd med pengene.

Kjøkkensjefen har innrømmet å ha underslått penger i ukene 35, 36 og 37. For disse ukene skulle det vært kr 26 690,- i kasseoppgjøret, men det som fantes av penger var kr 652,-, altså var det en manko på kr 26 038,-.

Sykehjemmet anmeldte forholdene som tyveri til Oslo politidistrikt 19.10.2009. Institusjonssjefen informerte Kommunerevisjonen om avvik ved kantineoppgjøret over telefon 26.10.2009. Dette ble fulgt opp med et brev datert 27.10.2009 som oppsummerte med "Forholdet er anmeldt til politiet og personalavdelingen i Sykehjemsetaten jobber videre med saken".

Både kjøkkensjefen og driftslederen ble konfrontert med uklarhetene i oppgjørene og de manglende pengene. I møte med Sykehjemsetaten 29.10.2009 erkjente driftslederen at rutinene for kontantsalg ikke hadde blitt fulgt opp slik de burde. Driftslederen hadde et

vikariat som gikk ut 15.11.2009 og avsluttet da sitt arbeidsforhold ved sykehjemmet. Kjøkkensjefen underskrev en tilståelse for tyveri av kr 26 038,- og ga arbeidsgiver tillatelse til å trekke beløpet i feriepenger/lønn. Kjøkkensjefen ble avskjediget i brev datert 25.11.2009.

Politiet henla saken 28.10.2009 med henvisning til "manglende kapasitet til å behandle saken". Henleggelsen ble påklaget av sykehjemmet 13.11.2009, og kjøkkensjefens tilståelse ble vedlagt. Politiet oppga til Kommunerevisjonen 04.08.2010 at saken var gjenopptatt og at det var skrevet en tiltale mot kjøkkensjefen.

Det er per i dag en rekke uklarheter i saken som Kommunerevisjonen vil følge opp.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning om misligheter ved et sykehjem under Sykehjemsetaten til orientering.

Kontrollutvalget imøteser en endelig innberetning fra Kommunerevisjonen når alle forhold i saken er klarlagt.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 23.08.2010

72/10

Ny instruks for saksbehandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter

Saken gjelder:

Byrådet vedtok 12.08.2010, sak 1085, *Instruks for saksbehandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter i Oslo kommune* (jf rundskriv 28/2010). Med vedtaket ble byrådets vedtak av 24.03.1995, *Retningslinjer for saksbehandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter i Oslo kommune* (jf rundskriv 14/95), opphevet.

Utgangspunktet for endringene er en høyesterettsdom av 28.05.2008. Saken gjaldt spørsmålet om en kommune har arbeidsgiveransvar for tap påført en bruker av kommunens hjemmehjelpstjeneste, ved at hjemmehjelpen stjal brukerens kontantkort og brukte det til uttak og varekjøp. Trondheim kommune ble i Høyesterett dømt til å betale erstatning og saksomkostninger for behandling i tre rettsinstanser.

I instruksens reflekteres dommen ved at virkeområdet er utvidet, samt at det er tatt inn et nytt punkt under overskriften "erstatningskrav".

Under "virkeområde" som omhandler hvilke forutsetninger som må foreligge for at instruksen kommer til anvendelse, heter det i punkt 2 at instruksen kommer til anvendelse hvis:

Oslo kommunes tjenestemottakere har blitt påført eller kan bli påført et økonomisk tap.

Videre heter det under 5. erstatningskrav:

d. Oslo kommune vil kunne bli ilagt erstatningsansvar i saker der Oslo kommunes tjenestemottakere er påført tap på grunn av misligheter begått av ansatte i kommunen, jf. skadeserstatningsloven § 2-1. Forutsetningen er at det foreligger tilstrekkelig nærhet mellom arbeidsoppgavene og handlingen. Virksomhetene skal forelegge saken for Kommuneadvokaten i tilfeller hvor det blir fremsatt erstatningskrav mot kommunen for tap som tjenestemottakere påstår å ha lidt som følge av misligheter begått i tjenesten av kommunalt ansatt.

Instruksen er generelt ajourført i tråd med endrede referanser til lover og regler, samt endringer i betegnelser på virksomheter/stillingsbetegnelser i kommunen. Instruksen er gjennomgående også mer presis og eksplisitt, for eksempel der det før stod (...) underrettes vedkommende byrådsavdeling (...), heter det i instruksens "skal virksomhetens overordnede byrådsavdeling skriftlig underrettes".

Under punkt 1. "virkeområde" er det kommet inn et tillegg, som innebærer at instruksens nå også gjelder for kommunens foretak.

Det er foretatt enkelte endringer i punktet "politianmeldelse, påtalebegjæring". Det er nå slik, jf. punkt 4.a., at virksomheten ved mistanke om misligheter som hovedregel *skal* politianmelde forholdene, tidligere het det *bør*. Under punkt 4.c. er det tilføyd at det ved begjæring om et eventuelt erstatningskrav på vegne av kommunen, skal tillegges renter. Det er også slik at dersom en anmeldelse henlegges, skal virksomheten vurdere å påklage henleggelsen. Det punktet er nytt (punkt 4.h.).

Når det gjelder punktet "personalmessige forføyninger", har det kommet inn en tilføyelse i punkt 7.a som sier at kommunen avventer som hovedregel ikke fellende dom og heller ikke politietterforskningen i forbindelse med slike saker, men avgjør ansettelsesforholdet etter sin egen undersøkelse av saken.

Byråden for finans gis i henhold til vedtaket fullmakt til å foreta de endringer i instruksens som anses nødvendige for å ivareta de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og overordnede kommunale vedtak, samt mindre endringer av ikke-prinsipiell karakter.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens redegjørelse for *Instruks for saksbehandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter i Oslo kommune*, vedtatt av byrådet 12.08.2010, til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.09.2010 m/vedlegg

73/10

Endelig innberetning av mislighetssak

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen mottok 30.04.2010 underretning fra Bydel Vestre Aker om at en barne- og ungdomsarbeider i en barnehage i bydelen, hadde begått økonomiske misligheter.

I 2008 ble det stjålet penger fra foreldrekassen på avdelingen hvor vedkommende arbeidet. Det forsvant i denne perioden også blant annet et kamera og kr 1800 fra barnehagens turkasse og personalets pantekasse.

Vedkommende barne- og ungdomsarbeider var i barselpermisjon store deler av 2009, og i den perioden var barnehagen ikke utsatt for tyveri.

I april 2010 ble det stjålet en parkdress fra ett av barna i barnehagen. Det ble nærmest ved en tilfeldighet oppdaget at vedkommende barne- og ungdomsarbeiders datter, som gikk i nabobarnehagen, hadde en parkdress tilsvarende den som var stjålet. Nærmere undersøkelser av parkdressen gjorde det naturlig å konfrontere barne- og ungdomsarbeideren med forholdet.

Vedkommende erkjente i møte med styrer i barnehagen 23.04.2010 å ha stjålet parkdressen fra ett av barna i barnehagen. Barne- og ungdomsarbeideren innrømmet også å ha stjålet kr 1800 fra to av barnehagens kontantkasser.

Barne- og ungdomsarbeideren fikk varsel om suspensjon 27.04.2010, og leverte samme dag tilbake parkdressen og betalte kr 1800 til barnehagen. Vedkommende ble avskjediget ved rekommandert brev datert 26.05.2010.

Rettsgrunnlaget for avskjeden var arbeidsmiljøloven §15-14 og personalreglementets §10. Begrunnelsen var at barne- og ungdomsarbeideren "i møte med bydelsadministrasjonen 27.04.2010 innrømmet å ha stjålet en barnedress fra ett av barna i (...) barnehage i april 2010, videre å ha stjålet et pengebeløp fra personalets felleskasse og et pengebeløp fra barnas turkasse for ca 1,5 år siden".

Barne- og ungdomsarbeideren har ikke benyttet seg av retten til å kreve forhandlinger etter arbeidsmiljøloven §17-3, ei heller reist søksmål innen 8 uker etter arbeidsmiljøloven §17-4.

Søksmålsfristen for krav om erstatning for urettmessig avskjed er seks måneder etter at avskjeden fant sted.

Bydelsdirektøren har besluttet ikke å politianmelde forholdene.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar endelig innberetning av mislighetssak i en barnehage i Bydel Vestre Aker til orientering.

Kontrollutvalget ber om å bli orientert hvis det i saken fremmes søksmål mot Oslo kommune.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 10.09.2010

74/10

Restanseliste for kontrollutvalgets saker pr 31.08.2010

Saken gjelder:

Oversikten over kontrollutvalgets saker til oppfølging pr. 31.08.2010 viser ti saker. Pr. 30.04.2010 var det ni saker til oppfølging.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalgets restanseliste pr. 31.08.2010 tas til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 13.09.2010 m/vedlegg

75/10

Foreløpig innberetning om misligheter ved en skole

Saken gjelder:

Utdanningsetaten mottok i juni 2010 flere varsler om mistanke om økonomiske uregelmessigheter eller misligheter ved en skole som har salg av tjenester og varer som bearbejdes som en del av sitt pedagogiske opplegg.

Utdanningsetaten gjorde selv en forundersøkelse, og etaten fulgte opp med å be Kommunerevisjonen om bistand i saken 03.07.2010.

Kommunerevisjonen har foreløpig konsentrert sine undersøkelser om 2009 og første halvår 2010. Resultatet av undersøkelsene indikerer at det over mange år har vært en praksis med

manglende eller mangelfulle rutiner på salgsområdet. Det medfører at det er vanskelig å fastslå størrelsen på innkjøp for videresalg, og mengden varer og tjenester som er produsert for salg. Dermed er det også vanskelig å gi noe estimat for hvor store inntektene skulle vært. Intervjuer bekrefter bl.a. at salg av varer og tjenester ikke slås inn fortløpende på skolens to kasseapparater.

Videre har det vært utbetalt lønn uten at det er reflektert i skolens regnskap eller innberettet på den enkelte. Det har skjedd ved at kunder har betalt kontant til den ansatte/eleven mot kvittering på skolens brevpapir. Kvitteringene er underskrevet av en ansatt ved skolen, uten at det framgår hvem som har utført tjenestene. Tjenestene det gjelder er blant annet tilsyn ved arrangementer, og det er så lang avdekket at ca kr. 38 000 er holdt utenfor regnskapet.

Kommunerevisjonens kan med basis i de undersøkelser som så langt er gjennomført, ikke utelukke at det også kan foreligge andre misligheter. Kommunerevisjonen vil på denne bakgrunn arbeide videre med saken med sikte på å avklare omfanget av misligheter.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens foreløpige innberetning av 13.09.2010 om misligheter ved en skole, til orientering og imøteser en endelig innberetning når Kommunerevisjonens undersøkelser er gjennomført.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 13.09.2010

Eventuelt

Kontrollutvalgets sekretariat, 13. september 2010

Reidar Enger
sekretariatsleder